

VÁROSI ÖNKORMÁNYZAT
POLGÁRMESTERE
8700 Marcali, Rákóczi u. 11.
Telefon: 85/501-003 Pf: 5.
E-mail: polghiv@marcali.hu

Fax: 85/501-055

Ügyiratszám: 3171-2/2016.

18. számú előterjesztés

ELŐTERJESZTÉS

Marcali Város Önkormányzata Képviselőtestületének
2016. április 26-i ülésére
a Somogy Megyei Kormányhivatal SOB/03/633/2016. számú törvényességi javaslatáról

Tisztelt Képviselőtestület!

Marcali Város Önkormányzatának Képviselőtestülete törvényességi javaslatot kapott a Kormány előzetes hozzájárulása nélkül 2012-ben kötött adósságot keletkeztető ügylet miatt.

Marcali Város Önkormányzatának képviselőtestületében 2010-ben a TÁMOP. 3.1.4. pályázat vissza nem térítendő támogatásának megelőlegezésére 60 millió Ft-os kölcsönszerződést kötöttem az akkori 2010.évi 6/2010.(II.19.) önkormányzati rendelet alapján a Kéthely és Vidéke Takarékszövetkezettel.

2012. június 22-én a takarékszövetkezet által „vállalkozási kölcsönszerződésnek” nevesített szerződés megkötésére került sor 30 millió Ft-os összegben 1 éves futamidővel a korábban kötött (60 millió Ft-os) szerződés folyamánként.

A 30 millió Ft összegű hitelszerződés kapcsán a Somogy Megyei Kormányhivatal az általunk adott válaszokat a jelen előterjesztéshez mellékelte törvényességi javaslatban foglaltak szerint nem fogadta el és indokolásában részletesen levezette azt, hogy miért nem volt álláspontja szerint felhatalmazás ezen szerződés megkötésére, továbbá, mint adósságot keletkeztető ügylet a Kormány jóváhagyását kellett volna kérnie az önkormányzatnak az akkor hatályos 353/2011.(XII.30.) Korm. rendeletben foglaltak szerint.

A Kormányhivatal által leírt törvényességi javaslatban foglaltakat annak indokai alapján javaslom megtárgyalni és az abban foglaltakat elfogadni.

Határozati javaslat

Marcali Város Önkormányzatának Képviselőtestülete megismerte és elfogadja a Somogy Megyei Kormányhivatal SOB/03/633/2016. számú törvényességi javaslatát, amit a Kormány előzetes hozzájárulása nélkül 2012-ben kötött adósságot keletkeztető ügyletére vonatkozóan tett a képviselőtestület fele.

Felhívja Dr. Sütő László polgármestert arra, hogy a költségvetési tervezés és gazdálkodás során a törvényességi javaslatban foglaltak figyelembe vételével járjon el.

Felelős: Dr. Sütő László polgármester

Határidő: folyamatos

Marcali, 2016. április 15.

Dr. Sütő László
polgármester

SOMOGY MEGYEI
KORMÁNYHIVATAL

Marcali Közös Önkormányzati Hivatal
KÖZPONTI IKTATÓ

Érkezett:

2016. MÁJ. 25

Szám: 3171/12016

Melléklet:

Ügyiratszám: SOB/03/633/2016.

Ügyintéző: dr. Bek Melinda

Tárgy: törvényességi javaslat a Kormány előzetes hozzájárulása nélkül 2012-ben kötött adósságot keletkeztető ügylet miatt

Határidő: 2016. április 29.

**Marcali Városi Önkormányzat
Képviselő-testülete részére .**

MARCALI

Tisztelt Képviselő-testület!

Az Állami Számvevőszék (a továbbiakban: **ÁSZ**) 2015. október 1-jén a Somogy Megyei Kormányhivatalt arról tájékoztatta, hogy Marcali Város Önkormányzatának (a továbbiakban: **Önkormányzat**) 2011-2013. évekre vonatkozó pénzügyi és vagyongazdálkodási szabályszerűségének ellenőrzése folyamán feltárta, hogy dr. Sütő László polgármester úr 30 millió Ft összegű működési célú kölcsön felvételéről írt alá „vállalkozói kölcsönszerződést” a Kéthely és Vidéke Takarékszövetkezettel, naptári éven túli, 2013. június 15-én egy összegben történő visszafizetési feltétellel (a továbbiakban: **Kölcsönszerződés**).

Az ÁSZ ezen leveléhez a Kölcsönszerződést is csatolta.

Az ÁSZ tájékoztatását követően a Kormányhivatal elsősorban azt vizsgálta, hogy a kölcsönszerződés megkötéséhez a polgármester rendelkezett-e a képviselő-testület jóváhagyásával, azonban a 2011. november 16. és 2012. szeptember 13. között tartott képviselő-testületi üléseknek a Kormányhivatalhoz felterjesztett jegyzőkönyveiben ilyen döntés nem található.

A Kormányhivatal 2015. október 20-án kelt megkeresésére dr. Sütő László polgármester úr sem tudott olyan testületi határozatot megjelölni a tárgy szerinti időszakból, amely az adósságot keletkeztető ügylet megkötéséhez a testület jóváhagyását, illetve a Kormányhoz történő kérelem benyújtását igazolná.

Építésügyi, Hatósági, Oktatási és Törvényességi Felügyeleti Főosztály
Törvényességi Felügyeleti Osztály

7400 Kaposvár, Csokonai u. 3. Levelezési cím: 7401 Kaposvár, Pf.: 281 Telefon: (82) 502 600 Fax: (82) 502 603
E-mail: hivatal@somogy.gov.hu Honlap: www.somogy.gov.hu

Polgármester úr a 2015. október 27-én kelt levelében arra hivatkozott, hogy Marcali Város Önkormányzata 2010-ben a TÁMOP 3.1.4 pályázat vissza nem térítendő támogatásának megelőlegezésére 60 millió Ft-os kölcsönszerződést írt alá, amelyre a felhatalmazást az Önkormányzat 2010. évi költségvetéséről szóló 6/2010. (II. 19.) önkormányzati rendeletének (a továbbiakban: Kr.) 19. §-a szerinti, 550.203 e Ft összegre szóló rendelkezés jelentette.

Polgármester úr arra is hivatkozott, hogy a pályázattal kapcsolatos elhúzódó elszámolás miatt a szerződés szerinti határidőre (2011. május 30.) nem tudta az Önkormányzat visszafizetni a kölcsön összegét.

Válaszában kitért arra is, hogy a *Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Gst.)* 10. § (3) bekezdés ca) alpontja szerint nincs szükség a Kormány hozzájárulására olyan adósságot keletkeztető ügylet megkötéséhez, ami a központi költségvetésből nyújtott európai uniós támogatás előfinanszírozásának biztosítására szolgál.

A kapott tájékoztatás alapján az ismételt információkérésre Polgármester úr 2016. január 5-én azt is közölte, hogy az Önkormányzatnak 2010. november 26-tól 2013. szeptemberéig a Kéthely és Vidéke Takarékszövetkezet volt a számlavezetője.

Mindezek alapján a Kormányhivatal törvényességi felügyeleti jogkörében az alábbiakat állapította meg:

I.

A Gst. 10. § (3) bekezdése a 2012. június 22-i időállapot szerint nem tartalmazott ca) alpontot, így az erre való hivatkozás nem helytálló.

A Kölcsönszerződésben a szerződő felek adatainál az Önkormányzat bankszámlaszámaként („adós a következő hitelintézeteknél rendelkezik bankszámlával”) a Kölcsönszerződés 13. pontjában is megjelölt, a Kereskedelmi és Hitelbank Zrt.-nél vezetett 10403947-39411321 számú bankszámlaszám van feltüntetve.

(A 6. pontban megjelölt bankszámlaszám is ugyanez, mint pénzforgalmi számla, ahova a Kéthely és Vidéke Takarékszövetkezet a kölcsön összegét folyósította.)

A Kölcsönszerződés vonatkozó pontjai:

2. pont - a kölcsön céljaként „*működési célú hitel, forgóeszköz finanszírozás*” került megjelölésre (vagyis nem a TÁMOP 3.1.4 pályázat vissza nem térítendő támogatás megelőlegezésének finanszírozása).
3. pont - a kölcsön elnevezése: „*vállalkozói hitel éven belüli lejáratú*”.
7. pont a) alpont – „*a kölcsön törlesztésének végső lejárat: 2013. június 15.*”

A Kr. 19. § (2) bekezdése szerint „a képviselő-testület felhatalmazza a polgármestert a számlavezető bankkal a folyószámla hitelkeret megállapodásnak a bankszámla szerződésben rögzített 2010. évi kondíciókkal történő aláírására, illetve amennyiben a likviditási helyzet indokolja, a számlavezető banktól munkabér és más rövid lejáratú hitel felvételére.”

A Kormányhivatal által 2015. november 11-én kért iratanyag részeként a Marcali Közös Önkormányzati Hivatal jegyzője csatolta az Önkormányzat 2012. évi költségvetéséről szóló 5/2012. (II. 17.) önkormányzati rendeletét (a továbbiakban: Kr2.) is, tekintve, hogy a Kölcsönszerződés megkötésére 2012-ben került sor.

A Kr2. 5. § (1) bekezdése kimondja, hogy „*a képviselő-testület a bevételek és kiadások közötti egyensúly megteremtése érdekében 354.000 e Ft forrás kiegészítő likvid hitel felvételét hagyja jóvá.*”

Építésügyi, Hatósági, Oktatási és Törvényességi Felügyeleti Főosztály
Törvényességi Felügyeleti Osztály

7400 Kaposvár, Csokonai u. 3. Levelezési cím: 7401 Kaposvár, Pf.: 281 Telefon: (82) 502 600 Fax: (82) 502 603
E-mail: hivatal@somogy.gov.hu Honlap: www.somogy.gov.hu

A Kr2. 5. § (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy „a képviselő-testület felhatalmazza a polgármestert a számlavezető bankkal a likvid hitelkeret megállapodásnak a bankszámla-szerződésben rögzített 2012. évi kondíciókkal történő aláírására.”

A Gst. – akkori időállapot szerinti - 1. § c) pontja értelmében likvid hitel: a naptári éven belül visszafizetendő hitel, ideértve a pénzforgalmi számlához kapcsolódó hitelt is.
(Vagyis a naptári éven túli lejáratú hitel nem minősült likvid hitelnek.)

Megállapítható, hogy mind a Kr. 19. § (2) bekezdése, mind a Kr2. 5. § (1) bekezdése folyószámla, illetve likvid hitelkeret megállapodás megkötésére hatalmazta fel a polgármestert a számlavezető bankkal.

A törvényességi vizsgálat során csatolásra került egy 2010. május 28-i keltezésű, keret-megállapodás módosításáról szóló dokumentum, amelyet Marcali Város Önkormányzata a Kereskedelmi és Hitelbank Zrt.-vel kötött.

Jelen esetben azonban nem keret-megállapodás megkötésére, vagy a keret-megállapodáson belüli ügylet megkötésére került sor, hanem egy másik pénzügyintézzel, a Kéthely és Vidéke Takarékszövetkezettel létrejött önálló ügylet megkötésére („vállalkozói kölcsönszerződés”), amelyet a felek 2012. június 22-én kötöttek meg.

A Kr. 19. § (2) bekezdése szerint a testület felhatalmazza a polgármestert arra is, hogy ha a likviditási helyzet indokolja, a számlavezető banktól munkabér és más rövid lejáratú hitelt is felvehet.

Álláspontunk szerint miután a Kr. a 2010. évi költségvetésről rendelkezett, ezért a Kr. 19. § (2) bekezdése nem értelmezhető éveken áthúzódó korlátlan felhatalmazásnak, az csak a 2010. évre vonatkozatható akkor is, ha egyébként a hitelkeret-megállapodás lejáratának az időpontja 2013. április 30-a volt.

A Polgármester úr által hivatkozott felhatalmazások ezen kölcsönszerződésre tehát nem vonatkozathatók, így álláspontunk szerint e szerződés megkötésére a képviselő-testület nem adott felhatalmazást.

II.

Az ÁSZ által megküldött Kölcsönszerződést áttekintve megállapítható, hogy a 30 millió Ft összegű kölcsönszerződést, mint a Gst. hatálya alá tartozó adósságot keletkeztető ügyletet nem a Gst. 10. § (2) bekezdés a) pontja szerinti célra vette igénybe az Önkormányzat, hanem az I. pontban részletezett, és a Kölcsönszerződés 2. pontjában olvasható, működési célú hitel, forgóeszköz finanszírozás céljára, ezért a Kormány előzetes hozzájárulására lett volna szükség a jogügylet jóváhagyásához.

A Kormányhivatal információ kéréseire egyetlen olyan dokumentum sem került becsatolásra, amely alapján bármilyen összefüggés megállapítható lenne arról, hogy a hivatkozott kölcsönszerződés a TÁMOP-os támogatás megelőlegezése érdekében került megkötésre.

A szerződéskötés időpontjában hatályos időállapot szerint a Gst. 10. § kimondta, hogy

(1) Az önkormányzat adósságot keletkeztető ügyletet - a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel - érvényesen csak a Kormány előzetes hozzájárulásával köthet.

(2) A Kormány hozzájárulása nélkül lehetséges:

a) a magyar költségvetést érintő, az Európai Unió vagy más nemzetközi szervezettől megnyert pályázat önrészenek és a támogatás előfinanszírozásának biztosítására szolgáló adósságot keletkeztető kötelezettségvállalásra,

Építésügyi, Hatósági, Oktatási és Törvényességi Felügyeleti Főosztály
Törvényességi Felügyeleti Osztály

7400 Kaposvár, Csokonai u. 3. Levelezési cím: 7401 Kaposvár, Pf.: 281 Telefon: (82) 502 600 Fax: (82) 502 603
E-mail: hivatal@somogy.gov.hu Honlap: www.somogy.gov.hu

[...]

c) a likvid hitelre vonatkozó, valamint

[...]

ügylet megkötése.

A Gst. 10. § (2) bekezdése szerinti egyik feltételnek sem felel meg a Kölcsönszerződés megkötésének célja, ezért a Kormány előzetes hozzájárulására lett volna szükség ezen adósságot keletkeztető ügylet megkötéséhez, miután ez nem tartozik a kivételek körébe.

III.

Az ÁSZ a Kormányhivatalt 2015. december 11-én emailben arról tájékoztatta, hogy a www.asz.hu honlapon nyilvánossá tette jelentését Marcali önkormányzatának pénzügyi és vagyongazdálkodása szabályszerűségének ellenőrzéséről (a továbbiakban: ÁSZ jelentés).

Az ÁSZ jelentés „I. Összegző megállapítások, következtetések, javaslatok” 9. oldalán található megállapítás szerint „az Önkormányzat 2012. júniusában 30,0 millió Ft működési célú, naptári éven túli, legkésőbb 2013. június 15-én egyösszegben visszafizetendő hitelt tett fel, amelyhez a Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Gst.) 10. § (1) bekezdésében foglaltak ellenére nem rendelkezett a Kormány előzetes hozzájárulásával.”

Az ÁSZ javaslata az Önkormányzat felé az volt, hogy „intézkedjen annak érdekében, hogy az Önkormányzat adósságot keletkeztető ügyletet – a vonatkozó jogszabályi előírásban meghatározott kivételekkel – a Kormány előzetes hozzájárulásával kössön.”

Az Állami Számvevőszékről szóló 2011. évi LXVI. törvény 29. § lehetőséget biztosít az ellenőrzött szervnek arra, hogy az ellenőrzés megállapításaira észrevételt tegyen.

Az Önkormányzat az ÁSZ ellenőrzési jelentés-tervezetének több pontjára tett észrevételt, azonban az ÁSZ jelentésnek a tárgyi ügyben vizsgált Kölcsönszerződéssel kapcsolatban megfogalmazott megállapításaira ilyen észrevételt nem tett.

A Kormányhivatal mindezek alapján megállapította, hogy Marcali város polgármestere törvénysértő módon a képviselő-testület felhatalmazása nélkül kötött éven túli lejáratú „vállalkozói kölcsönszerződést”.

Ezen túlmenően Marcali Város Önkormányzata jogszabálysértő módon elmulasztotta ezen ügyletkez a Kormány előzetes hozzájárulását kérni.

Ennek alapján a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 133. § (2) bekezdésében biztosított hatáskörömben eljárva Marcali Városi Önkormányzat Képviselő-testületének a jövőre nézve az alábbi

törvényességi javaslatot

teszem:

Az Mötv. 42. § 4. pontja értelmében a képviselő-testület át nem ruházható hatásköre a hitelfelvétel, a kölcsönfelvétel vagy más adósságot keletkeztető kötelezettségvállalás, ezért ilyen ügyletet a képviselő-testület felhatalmazása nélkül törvényesen nem lehet kötni.

Az adósságot keletkeztető ügyletek vonatkozásában továbbá maradéktalanul be kell tartani a Gst. 9. § - 10. §-aiban, továbbá az adósságot keletkeztető ügyletekhez történő hozzájárulás részletes szabályairól szóló 353/2011. (XII. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rend.) 3. § - 5. §-aiban foglaltakat is.

Építésügyi, Hatósági, Oktatási és Törvényességi Felügyeleti Főosztály
Törvényességi Felügyeleti Osztály

7400 Kaposvár, Csokonai u. 3. Levelezési cím: 7401 Kaposvár, Pf.: 281 Telefon: (82) 502 600 Fax: (82) 502 603
E-mail: hivatal@somogy.gov.hu Honlap: www.somogy.gov.hu

A Gst. és végrehajtási rendelete ugyanis részletesen szabályozza az Alaptörvényben szereplő államadósságra vonatkozó korlátozásokat, költségvetési szabályokat, és olyan garanciális szabályokat rögzít, amelyek megakadályozzák az önkormányzatok eladósodottságát.

Abban az esetben pedig, ha adott év március 16-áig az előzetes adatszolgáltatás alapján nem is tervezi adósságot keletkeztető ügylet megkötését, de év közben felmerül ennek szükségessége, akkor is kell a Kormány előzetes hozzájárulása, ha egyébként a Gst. 10. § (2) bekezdésében részletezett kivételek valamelyike áll fenn.

A Korm. rend. 3. § (1) bekezdése ugyanis kimondja, hogy a tárgyévben várható adósságot keletkeztető ügyleteiről - a naptári éven belül lejáró futamidejű adósságot keletkeztető ügylet, az adósságrendezési eljárás során a hitelezői egyezség megkötéséhez szükséges reorganizációs hitel és a Gst. 10/B. § (3) bekezdése szerinti adósságmegújító ügylet kivételével - az önkormányzat a költségvetési rendeletének, határozatának elfogadását követően, de legkésőbb március 16-áig a kincstár által üzemeltetett elektronikus rendszerben szereplő adatlapon - e rendszeren keresztül - adatot szolgáltat a Kincstár önkormányzat székhelye szerint illetékes területi szervének.

A Korm. rend. 5. § (1) bekezdése kimondja, hogy az önkormányzat a 3. § (1) bekezdésében meghatározott adatszolgáltatás alapján nyújtja be a Kormány hozzájárulása iránti kérelmét. Ehhez kapcsolódóan a Korm. rend. 5. § (2a) bekezdés h) pontja is arra utal, hogy ha az adatszolgáltatáshoz képest a fejlesztésre vonatkozó adatok jelentősen megváltoztak, szükséges a kérelemben szerepeltetni az eltérés indokolását.

Vagyis ha az Önkormányzat tárgyév március 16-áig teljesített előzetes adatszolgáltatása alapján nem is tervezte adósságot keletkeztető ügylet megkötését, de év közben a nemleges adatszolgáltatása ellenére mégis ilyen ügylet megkötését tervezi, ez a nemleges adatszolgáltatáshoz képest az adatok olyan jelentősnek mondható változásának minősül, amelyet indokolni kell az előzetes kormányzati hozzájárulás iránti kérelemben, amelyet tehát emiatt kötelező benyújtani.

Felhívom a képviselő-testület figyelmét, hogy az Möt. 133. § (2) bekezdése értelmében a képviselő-testület a törvényességi javaslatot köteles megtárgyalni és arról döntést hozni, amelyről kérem, hogy szíveskedjenek a Kormányhivatalt az NJT-n keresztül legkésőbb a megadott határidőig tájékoztatni, és a dokumentumokat csatolni.

Tájékoztatnom arról is, hogy a törvényességi javaslat esetleges elutasításának indokát a képviselő-testület szintén köteles a Kormányhivatallal ismertetni, amelyet a helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletének részletes szabályairól szóló 119/2012. (VI. 26.) Korm. rendelet 4. § (3) bekezdése értelmében a polgármester a testületi döntést követő 8 napon belül köteles ismertetni a Kormányhivatallal.

Kaposvár, 2016. március ...

Tisztelettel:

dr. Neszményi Zsolt

kormány megbízottjában és megbízásából

Vetésí Bernádeit
főigazgató

Építésügyi, Hatósági, Oktatási és Törvényességi Felügyeleti Főosztály
Törvényességi Felügyeleti Osztály

7400 Kaposvár, Csokonai u. 3. Levelezési cím: 7401 Kaposvár, Pf.: 281 Telefon: (82) 502 600 Fax: (82) 502 603
E-mail: hivatal@somogy.gov.hu Honlap: www.somogy.gov.hu